

Sport in Bewegung

SPORTVISIE

Inhoud

1.	Inleiding	2
2.	Visie op sport en bewegen	4
3	De aanpak langs zes pijlers.....	4
3.1	Pijler 1: Inclusief sporten en bewegen	5
3.2	Pijler 2: Duurzame sportinfrastructuur	7
3.3	Pijler 3: Vitale sport – en beweegaanbieders	10
3.4	Pijler 4: Positieve sportcultuur	12
3.5	Pijler 5: Vaardig in bewegen	14
3.6	Pijler 6: Topsport die inspireert	16
4.	Aan de slag	17
5.	Bijlagen	18

1. Inleiding

Voor u ligt de visie op sport en bewegen. We bouwen daarmee voort op het Sportakkoord voor Purmerend en Beemster die in 2020 is opgesteld. Daarin is al een aantal ambities vastgelegd met betrekking tot sport en bewegen. Met dit Sportakkoord is een impuls gegeven aan de samenwerking tussen verschillende partners. Het opgestelde Sportakkoord is een uitwerking van het Nationale Sportakkoord (2018) dat als doel heeft ervoor te zorgen dat iedereen in een veilige, gezonde omgeving met plezier kan sporten en bewegen. In Purmerend en Beemster sluiten we ons volledig bij dit doel aan.

De afgelopen jaren is de wereld enorm veranderd. Ook op het gebied van sport en bewegen. Dit vraagt om een herijking van de sportvisie; een verdieping en verbreding van het eerder vastgestelde Sportakkoord. Binnen de voorliggende visie gaan we daarom uitgebreider in op wat we zien aan veranderingen en welke gevolgen dit heeft op de wereld van het sporten¹. Zo bekijken we sport en bewegen in het licht van deze tijd. Dat is de basis voor de ambities van de komende jaren. Dat doen we aan de hand van zes pijlers, waaronder de pijlers die al zijn opgesteld in het lokale Sportakkoord.

Met het oog op de fusie tussen Purmerend en Beemster, hebben we meteen gekeken naar wat het voor de nieuwe gemeente betekent.

Sport en de veranderende wereld

We leven in een snel veranderende samenleving die meer dan ooit door snelle – vooral digitale – technologische ontwikkelingen wordt bepaald. Deze veranderingen zijn van grote invloed op de manier waarop mensen sporten en bewegen. We zien een toename in het aantal e-bikes, juist ook onder de jongeren. En sporters willen, en kunnen met behulp van allerlei technische hulpmiddelen, steeds meer zelf bepalen wat voor een sport ze op hun eigen gekozen tijdstip willen doen. Veel mensen willen flexibel zijn, niet meer vastzitten aan een vereniging of vooraf bepaalde lestijd. Sport moet ingepast worden in het drukke leven. Waar en wanneer je maar wilt. Daarom worden steeds vaker de hardloopschoenen aangetrokken, de racefiets gepakt, bootcamp lessen of yoga gegeven in het park etc. Sporten moet vooral laagdrempelig zijn en gemakkelijk in te passen in het drukke bestaan. De coronacrisis heeft een vergrootglas op de samenleving gelegd en stelt mensen en sportaanbieders voor uitdagingen. Hoewel er een groep mensen is dat minder is gaan sporten vanwege de sluiting van sportscholen is er een andere groep mensen dat juist creatiever wordt door toch te kijken hoe sport en bewegen nog haalbaar is. Sporten kan bijvoorbeeld vanuit huis met allerlei online-filmpjes die beschikbaar zijn. Of een dagelijks ommetje, gestimuleerd door de “ommetje-app”. Ook zien we verschillen in hoe aanbieders van sport in deze tijd omgaan met de beperkingen van deze tijd. De ene organisatie staat stil, de ander wordt heel creatief. De buitenruimte wordt juist in de coronacrisis graag aangesproken als plek om te bewegen. Het aspect van het ‘samen sporten’ wordt door de technologie ook weer mogelijk gemaakt. Via Strava kun je bijvoorbeeld anderen volgen en dat kan stimulerend werken. De grote vraag is in welke mate de coronacrisis leidt tot structurele veranderingen in sport- en beweeggedrag. Daar hebben we nog geen zicht op.

Al met al zien we dat de variatie op gebied van sport steeds groter wordt. Jongeren groeien in een digitale wereld anders op. En zij bepalen voor een groot deel de sportinfrastructuur van de toekomst. Kijk bijvoorbeeld naar de opkomst van e-sports. Maar ook de nieuwe trends zoals jumpen en crossfit. Dit alles maakt dat het verenigingsleven onder druk staat. Het aantal leden neemt gewoonweg af. Het vraagt een andere mindset van verenigingen en organisaties om hierop in te spelen. De organisatie zal met onze inwoners moeten meebewegen. Dit vraagt steeds meer creativiteit, ondernemerschap en innovatie van organisaties en verenigingen.

¹ De inhoud van deze visie is gebaseerd op kwantitatieve en kwalitatieve inzichten en lokaal en landelijk verzamelde data, waaronder het onderzoek Toekomstvisie sport, Purmerend en Beemster, in opdracht van Spurd, uitgevoerd door de Hospitality Group. In de bijlagen staat een lijst met bronnen.

Sport en de digitale wereld

Afgelopen jaren is de digitale wereld steeds verder gegroeid, ook in relatie tot sport. Het is bijna een sport op zich geworden om de nieuwste gadget om je pols te hebben, waarin alle dagelijkse bewegingen worden bijgehouden. Ook zien we steeds meer beweging tussen de digitale wereld en de echte wereld. De Pokémon go, die via een digitale app mensen fysiek in beweging én in contact met elkaar brengt. Deze trend breidt zich langzaam uit. Denk hierbij aan een slimme gymvloer, waarmee de gymzaal verandert in een scherm waarop bewogen kan worden. Of een smartbril die je opzet tijdens je fietsrit op de hometrainer, waarmee je je heel even in het prachtige landschap van Noorwegen waant.

E-sport is (nog) niet erkend als sport. Maar het heeft wel degelijk een link met sport. En het biedt kansen voor topsporters. Waar eerst het hele land doorgereisd moest worden om een gelijkwaardige tegenstander te vinden, is het met e-sports veel makkelijker om in je eigen omgeving op je eigen niveau te trainen. De moderne jeugd is steeds lastiger aan te spreken. WhatsApp en Facebook zijn bijna niet meer van deze tijd. Communicatie vindt steeds meer plaats in games. Bewegen en leren stimuleren door elektronica is een middel om ook deze doelgroep te bereiken. Bewegend leren is inzetbaar voor onderwijs, maar ook voor maatschappelijke vraagstukken. Ongetwijfeld biedt het ook kansen voor de traditionele sportverenigingen en voor de fysieke topsport. Met de komst van H20 in sporthal de Koogmolen is in Purmerend het grootste e-sports & gaming centrum van Europa in Purmerend aanwezig. Het biedt een plek aan e-sports en verbindt opleiding en onderwijs aan jeugd en jong volwassenen. De komende jaren brengt dit volop kansen voor onze gemeente.

Sport en de verbindende wereld

Als we over sport spreken bedoelen we *bewegen* in de breedste zin van het woord. Sport is voor de meeste mensen geen doel op zich, maar een manier om iets te bereiken. Sport brengt plezier met zich mee, het ontspant en het verbindt mensen met elkaar. Sportende kinderen leren van jongs af aan samen te werken, door te zetten, vallen en opstaan. Het geeft je zelfvertrouwen. En ten slotte is het heel gezond; zowel mentaal als fysiek. Het versterkt je immuun stelsel en vermindert kans op ziektes. Sport en bewegen dragen bij aan vitale inwoners. Iedereen -ongeacht waar je vandaan komt en of je financiële situatie het toelaat- zou toegang moeten hebben tot sport.

We zien ook dat sport als een rode draad door veel grote thema's heen loopt die we binnen de gemeente kennen. Het heeft raakvlakken met economie, duurzaamheid en veiligheid. Maar ook met alle thema's die we in het maatschappelijk domein kennen waarvan gezondheid waarschijnlijk wel de grootste. Sport en bewegen draagt in grote mate bij aan de gezondheid van mensen en het kan gezondheidsproblemen voorkomen. Maar ook binnen de jeugdzorg en binnen het onderwijs heeft sport een grote toegevoegde waarde. Het kan kinderen verder helpen in hun ontwikkeling en het kan problematiek voorkomen. Sport kan ook helpen om mensen te helpen bij hun participatie. Mensen die op de bank zitten letterlijk in beweging krijgen. Mensen die eenzaam zijn verbinden met anderen. In het kader van armoede zien we dat de kansen op sporten niet altijd gelijk zijn aan mensen die bijvoorbeeld wel voldoende financiële middelen hebben. Kansengelijkheid is echter breder dan de financiële component; het gaat ook om mensen met een verschillende achtergrond, in bijvoorbeeld opleidingsniveau, leefstijl of cultuur. We willen juist ook meerwaarde bieden aan mensen met een bijzondere achtergrond. Een inclusieve samenleving betekent dat iedereen mee kan en wil doen op zijn of haar manier.

Sport en bewegen bezorgt veel inwoners plezier, ontwikkeling, waardering, samen beleven en je goed voelen. Naast deze intrinsieke waarde levert het de samenleving: minder zorgkosten, minder criminaliteit, minder eenzaamheid, meer saamhorigheid en hoge arbeidsproductiviteit. Sporten en bewegen kan in die zin als middel worden getypeerd.

Sport en bewegen kan dus gezien worden als een middel om iets te bereiken en kan daarom de huidige maatschappelijke thema's ondersteunen. Maar sport is ook gewoon sport, een werkwoord. Onze gemeente kent een historie met vele sporttalenten en topsporters. We willen meer ruimte bieden om deze talenten en (potentiële) topsporters kansen te geven. Aansprekende sportprestaties maken inwoners trots en inspireren tot actief sporten.

Doel van deze visie

Deze visie beschrijft het kader en de ambities voor het beleid voor de komende jaren. Het is nadrukkelijk een kader dat ruimte laat voor verschillen op wijk- en buurtniveau, de groei van de stad, en voor maatwerk bij de rol en positie van sport in het sociale domein.

De ambitie voor de komende jaren is om steeds vaker te kijken waar sport en bewegen als middel kunnen worden ingezet om iets te bereiken, ondersteunend aan de maatschappelijke thema's. Maar tegelijkertijd is de ambitie om sport als doel ook ruimte te geven. D.w.z. dat we topsporters een podium willen geven en onderzoeken wat daarvoor nodig is. Dit alles maakt het ook nodig om te kijken naar de accommodaties met de vraag of deze nog wel aansluiten. De komende jaren maken we hier werk van langs de zes pijlers:

1. Inclusief sporten
2. Duurzame sportinfrastructuur
3. Vitale sport- en beweegaanbieders
4. Positieve sportcultuur
5. Vaardig in bewegen
6. Topsport die inspireert

2. Visie op sport en bewegen

Hoe de wereld er over 5 of 10 jaar uitziet, dat weten we niet. Wat we wél weten, zijn de ambities die we hebben voor onze gemeente en haar inwoners. Wat betrokken organisaties vervolgens nodig hebben, dat weten ze zelf vaak heel goed. De rol van de gemeente is om ze daarbij te ondersteunen en te prikkelen om zich te ontwikkelen. Als regisseur, aanjager en facilitator kan de gemeente inwoners en verenigingen stimuleren.

Gemeente Purmerend is een vitale stad waarin iedereen, jong en oud en ongeacht belemmeringen, de kans heeft plezier te beleven aan sport en bewegen. De omgeving nodigt uit tot (sportief) bewegen door een beweegvriendelijke en -stimulerende inrichting van de openbare ruimte, een duurzame en toegankelijke sportinfrastructuur en een rijk en divers aanbod van sport- en beweegactiviteiten voor alle inwoners.

Deze visie is als een wedstrijd: we kennen het spel, maar de uitslag niet. We volgen de ontwikkelingen op basis van ambities die we met elkaar – de inwoners, de organisaties, het onderwijs, het netwerk van zorg, welzijn en maatschappelijke dienstverlening, de ondernemers, de regio en landelijk - hebben besproken en sturen waar nodig bij.

3 De aanpak langs zes pijlers

Sport is niet nieuw, er staat al een heleboel. We kennen een hoge score ten aanzien van sport- en speelplekken, sport- en beweegruijnte en nabijheid van openbare voorzieningen. We kennen een unieke verenigingsinfrastructuur, prachtige sportaccommodaties en honderden vrijwilligers die sport en bewegen mogelijk maken. Hiervoor spannen verenigingen, het onderwijs, werkgevers, maatschappelijke instellingen en organisaties en talloze inwoners zich dagelijks in.

Maar er zijn ook zorgen: over overgewicht bij en de motorische vaardigheid van kinderen, het achterblijven van het aantal inwoners dat voldoet aan beweegrichtlijnen en dat wekelijks sport, de omgangsvormen op en langs het veld, de spreiding van de binnensportaccommodaties, beheer van de buitensportaccommodaties en over de verenigingsinfrastructuur die onder druk staat. Op landelijk niveau wordt voorspeld dat de klassieke sportvereniging verder onder druk komt te staan doordat leden en vrijwilligers afhaken. Een voorspelling welke ook binnen onze gemeente zichtbaar is. Dit zijn signalen die we zeer serieus moeten nemen.

Binnen de zes pijlers die hieronder zullen worden uitgewerkt beschrijven we wat we zien, waar we nu staan, waar we naartoe willen en wat hiervoor nodig is.

3.1 Pijler 1: Inclusief sporten en bewegen

Sport blijft altijd wat het was: een bron van energie en gezondheid. Maar in een maatschappij waarin het de bedoeling is dat iedereen meedoet, heeft sport er een nieuwe dimensie bijgekregen: sport maakt meedoen mogelijk. Sport leert hoe mensen met elkaar omgaan, het verbindt, leert doorzetten en verlies incasseren. Maar ook voor niet-sporters is sport belangrijk: kom kijken, ontmoet mensen, word vrijwilliger, geniet van evenementen. Sport geeft beoefenaars en de toeschouwers de gelegenheid om in beweging te komen en mee te doen.

We zien steeds meer kwieke ouderen die nog tot op latere leeftijd flink in beweging blijven. Niet alleen om fit & vitaal te blijven, maar ook om hun sociale contacten te onderhouden. En voor jongeren is het naast vermaak, ook een laagdrempelige manier om te werken aan sociale vaardigheden, het vergroten van weerbaarheid en zelfvertrouwen en waar nodig te leren om te gaan met agressie. Op basis hiervan kan je zeggen dat sport en bewegen veel meer is dan een doel op zich. Het is ook een middel om belangrijke maatschappelijke resultaten te behalen. Sportieve initiatieven kunnen op deze manier een belangrijke bijdrage leveren aan het stimuleren van een vitale samenleving.

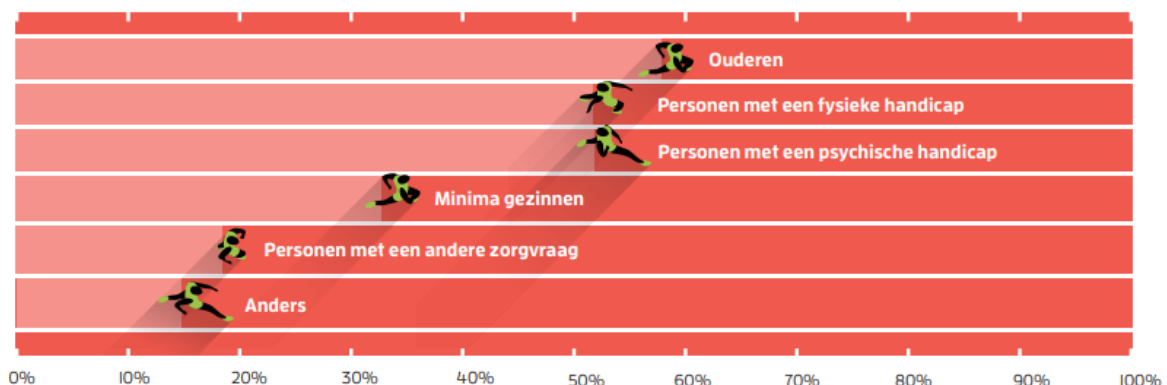
Onbewust kunnen mensen zich echter buitengesloten voelen. Door belemmeringen vanwege leeftijd, fysieke of mentale gezondheid, etnische achtergrond, seksuele geaardheid of sociale positie. Iedereen die wil sporten, zou hiervoor de mogelijkheid moeten krijgen. Als gemeente willen we dit dan ook zoveel mogelijk stimuleren. Niet alle sport is voor iedereen mogelijk, maar door bewustwording en waar nodig het toepassen van maatwerk, kan voorkomen worden dat er iemand buiten spel komt te staan.

Waar staan we nu?

In onze gemeente worden er veel activiteiten georganiseerd door een breed pallet aan betrokken organisaties, met als doel jong en oud kennis te laten maken met sport, bewegen en een gezonde leefstijl. We zien mooie onderlinge samenwerkingen ontstaan.

Steeds vaker wordt sport breder ingezet en gaat het over welke bijdrage het kan leveren aan de samenleving op thema's als onderwijs, gezondheid, welzijn, participatie, eenzaamheid en armoede. Inzet van sport en bewegen biedt extra kansen voor de aanpak van bijvoorbeeld eenzaamheid, overgewicht, alcoholverbruik of ggz-problematiek. Binnen onze gemeente wordt sport hiervoor dan ook al veelvuldig ingezet; te denken valt aan LifeGoals, GoldenSport door Spurd, leren fietsen bij Clup welzijn, sporten en wandelen met mensen in een uitkeringssituatie.

De helft van onze verenigingen heeft aanbod voor specifieke doelgroepen. In onderstaande tabel wordt zichtbaar gemaakt welke doelgroepen dit betreft.

In onze gemeente worden buurtsportcoaches ingezet. Deze buurtsportcoaches zijn de verbinders tussen sporten en bewegen enerzijds en andere sectoren anderzijds. Met als doel het ondersteunen van verenigingen, het aanbieden van een passend sport- en beweegaanbod voor alle doelgroepen, waar

mogelijk in hun eigen buurt. De inzet van de buurtsportcoach is voor onze gemeente van groot belang en vraagt continue aandacht en waar nodig aanpassing aan de invulling van deze rol.

Voor de kinderen die leven in gezinnen met te weinig financiële middelen is het jeugd- sport en cultuurfonds bedoeld. Voor volwassen minima is het de ambitie om hen ook aan het bewegen te krijgen. De MeerDoen regeling kan hiervoor ingezet worden. Voor kinderen zijn er ook mogelijkheden om mee te doen aan activiteiten in de stad die kosteloos zijn zoals PurVak (Purmerendse Vakantieactiviteiten). Dit laatste is een samenwerkingsverband tussen Spurd, Clup Welzijn en Cultuurhuis Wherelant. Het Kinderparadijs (gratis toegankelijk) voor kinderen is ook een manier om kinderen uit te nodigen tot bewegen.

Waar willen we naartoe?

Sportdeelname voegt maatschappelijke waarde toe aan onze wijken en haar inwoners, waarbij niet de verschillen maar de verbindende kracht tussen bevolkingsgroepen centraal staat. Dit is belangrijk, het draagt bij aan een fijne en leefbare stad.

We willen mensen bereiken die sport en bewegen niet als vanzelfsprekend ervaren; door bijvoorbeeld te achterhalen wat de beweegmotieven zouden kunnen zijn, en daar het aanbod op aan te passen. Maar ook door het leggen van verbindingen tussen de sportaanbieders en de verschillende maatschappelijke partners in de stad en door het toegankelijk maken van de sportaccommodaties.

We zien al steeds meer kleine, particuliere initiatieven ontstaan. Dit willen we als gemeente stimuleren en faciliteren. Niet zelf bedenken, maar gaan waar de energie al zit. De gemeente speelt hierin een faciliterende rol en de buurtsportcoach is hierin een belangrijke speler.

Wat is hiervoor nodig?

- Evalueren van de inzet buurtsportcoaches en waar nodig aanpassen.
- Stimuleren van afstemming van het aanbod op de vraag/behoefte van inwoners.
- Onderzoeken wat er nodig is om mensen met een fysieke beperking of kleine portemonnee te stimuleren om te bewegen.
- Versterken van de doorverwijzing naar sportaanbieders door actief in te zetten op een goede samenwerking tussen maatschappelijke instellingen als onderwijs, de GGD, sportverenigingen en -aanbieders, Spurd en de jeugdzorg. Daarbij zorgen voor verbinding met (kwetsbare) doelgroepen en activering tot sport en bewegen.
- Vaardige trainers.
- Het faciliteren van kleinschalige activiteiten, ontstaan vanuit eigen initiatieven door de inwoners.
- Bij bouw of verbouw accommodaties wordt rekening gehouden met toegankelijkheid voor mensen met een fysieke beperking.

3.2 Pijler 2: Duurzame sportinfrastructuur

Het leven wordt drukker, de agenda's voller. Steeds meer willen mensen zelf kunnen bepalen wanneer, waar en met wie ze sporten. Er ontstaan nieuwe initiatieven die zich anders organiseren. Er wordt meer buiten gesport. Bootcamp of Yoga, het is niet meer weg te denken uit de parken. De nieuwe Helmrouten, en calisthenics in een aantal parken, skeeler en skatebaan en cabbage ball zijn enkele voorbeelden hiervan. Er is een toenemende druk op de openbare ruimte. Want deze ontwikkeling heeft ook een keerzijde: rustig op een bankje zitten of de hond uitlaten is er niet altijd meer bij. Om dit goed te faciliteren is het belangrijk de openbare ruimte aantrekkelijk, veilig en beweegvriendelijk in te richten. Primair is dit een lokale verantwoordelijkheid. Er zijn geen wetten of normen voor de 'beweegvriendelijkheid' van de openbare ruimte. Juist in een periode waarin van veel wetten voor de leefomgeving naar één omgevingswet gaan biedt dit volop kansen. Kansen om gezondheid te verbinden met ruimtelijk beleid in een lokale omgevingsvisie.

Waar staan we nu?

Buitenruimte

Onze buitenruimte heeft invloed op ons beweeggedrag. Deze buitenruimte gaat niet alleen om sportvelden, zwembaden en clubhuizen, maar ook om bijvoorbeeld het Leegwaterpark en het trapveldje in de wijk.

Onafhankelijk vanuit welke wijk, vindt 29% ²van de inwoners dat de buitenruimte uitnodigt tot bewegen. 25 % deels en 16% is het hier niet mee eens. Dit laatste antwoord komt vooral vanuit de jongeren. Redenen die worden genoemd zijn o.a. slecht onderhoud van voet- en fietspaden, hondenpoep in parken en loslopende honden. Verbindende voetpadjes voor wandelaars en hardlopers en het realiseren van sporttoestellen in openbare ruimte zijn voorbeelden die genoemd zijn op de vraag wat mist op het gebied van sport en bewegen.

Verspreid over de gemeente zijn er verschillende speelvoorzieningen, speelveldjes, trapveldjes, fiets- en wandelpaden en schoolpleinen. De aantrekkelijkheid van de omgeving kan mensen verleiden om naar buiten te gaan. Het opgestelde Groenplan 2019-2022 en het Parkenplan in wording besteedt veel aandacht aan de kwaliteit van het groen en de buitenruimte, die de leefbaarheid ten goede komt. Ook is er recent een app gelanceerd, die het mogelijk maakt om signalen en klachten over de openbare ruimte digitaal te kunnen melden.

Accommodaties

Als gemeente zijn we trots op het pallet aan accommodaties dat het onze inwoners te bieden heeft. In totaal tellen we 30 binnensportaccommodaties (4 sporthallen, 7 sportzalen en 17 gymlokalen/-zalen, turnhal, en één zwembad. Daarnaast hebben we 18 buitensportaccommodaties, die door meer dan 25 sportverenigingen worden gebruikt.

Het zwembad heeft een – meer dan – stedelijke functie. Het Leegwaterbad is een populair zwembad (jaarlijks 450.000 bezoekers) en kent voor de zwemlessen een wachtlijst. De huidige capaciteit staat onder druk, zeker gezien de groei van de stad.

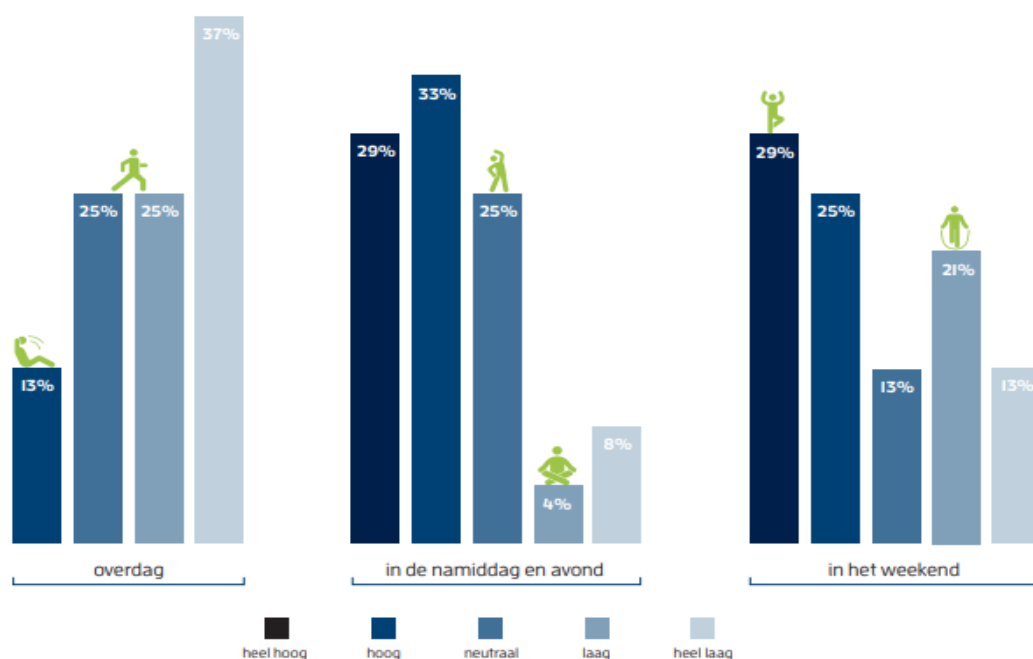
Op duurzaamheid en beperken van het energieverbruik wordt al een tijd ingezet. Na zonnepanelen op sporthal De Vaart (Purmer-Zuid), sportzaal Sportlaan (Overwhere), sportzaal De Kraal (Weidevenne) en het Leegwaterbad hebben Energiecoöperatie Zon op Purmerend, sportorganisatie Spurd, gemeente Purmerend en de provincie Noord-Holland de handen ineengeslagen voor het realiseren van zoveel mogelijk zonnepanelen op het dak van De Beuk. Op één binnensportaccommodatie na zijn de accommodaties voorzien van een A label.

In Overwhere is eind 2017 met Sporthal De Beuk een nieuwe en multifunctionele sportaccommodatie geopend. Sporthal De Beuk heeft de uitstraling en allure van een groot sportcomplex vol mogelijkheden voor breedte- en topsport. Rondom de sporthal bevinden zich meerdere sportparken, wat het pallet aan sporten groot en kansrijk maakt. Een moderne accommodatie die voldoet aan de eisen van deze tijd. In de Beemster is er, gelegen naast de SV Beemster, de in privaatbezit zijnde multifunctionele sportaccommodatie De Kloek.

² Cijfers uit Omnibusenquête 2018

Bij andere accommodaties voor binnensport zien we een ander beeld. Het betreft veelal traditionele accommodaties die enigszins gedateerd zijn. De meeste accommodaties zijn vooral functioneel ingericht voor met name het onderwijsgebruik. Geen van de accommodaties heeft een andere functie dan het faciliteren van sport en onderwijs. Uit gesprekken met scholen (primair en middelbaar) komt naar voren dat in sommige gevallen er capaciteitsproblemen worden ervaren. Ook is het verlies van onderwijstijd door het vervoer van en naar de sportaccommodaties een zorg.

Onderstaande tabel³ geeft inzicht in het gebruik van de huidige sportaccommodaties.

Er is een stijgende vraag naar (flexibele) ruimten om nieuwe sportieve initiatieven te faciliteren. De capaciteit (m²) sportoppervlak zit echter vooral in ‘beperkte functionele’ sportzalen en gymlokalen en zijn veelal alleen toegankelijk voor de georganiseerde sport of specifieke verenigingen. Daarnaast zien we dat de huidige accommodaties relatief traditioneel en weinig multifunctioneel zijn. Gezien de groei van de stad, is de verwachting dat de vraag zal stijgen. Doordeweeks zijn er nog veel momenten dat bepaalde sportparken of accommodaties er leeg en verlaten bijliggen. Ruim 85 %⁴ van de accommodaties wordt door meer organisaties gebruikt dan één specifieke vereniging. Iets meer dan 35 % van de verenigingen zou een groter gebruik van de accommodaties door andere organisaties toejuichen. Iets minder dan de helft van de verenigingen staat daar op dit moment nog niet zo positief tegenover.

Waar willen we naar toe?

Als gemeente willen we de leefomgeving zo inrichten dat het uitdaagt om te bewegen: laagdrempelig en toegankelijk, zodat ook onze (seniore) mindervalide inwoners uitgenodigd worden om naar buiten te gaan. Waar mogelijk aangekleed met prikkels als gekleurde stoeptegels; hinkelblokken in trottoirs, meer paadjes en boomstammen voor de jeugd. Waarbij de vraag ‘hoe’ altijd afhankelijk is van de lokale context en de mogelijkheden in een bepaalde wijk. Er zijn geen blauwdrukken voor een beweegvriendelijke omgeving. Dat moeten we ook niet willen, de wensen en de behoeften in de wijk Wheermolen kunnen anders zijn, dan die van de mensen in de binnenstad.

Daarnaast willen we toegankelijk, aantrekkelijk en duurzaam aanbod van sportieve ruimten en (top)sportaccommodaties, die bijdragen aan de kwaliteit van de buurt, wijk en stad. Bij voorkeur zo

³ Data afkomstig uit onderzoek onder de verenigingen ten behoeve van het sportakkoord. (2020)

⁴ Data afkomstig uit onderzoek onder de verenigingen ten behoeve van het sportakkoord. (2020)

verspreid mogelijk. We zien kansen voor multifunctionele inzet van de accommodaties, bijvoorbeeld als ontmoetingsplek in een wijk. Het is interessant om te onderzoeken op welke manier de accommodaties flexibeler ingezet kunnen worden en er waar mogelijk een hogere bezetting te behalen valt. Op basis hiervan kan ook bekeken worden in hoeverre het aanbod van accommodaties nog voldoet aan de vraag.

Wat is hiervoor nodig?

- Duurzame benutting van (buiten) sportaccommodaties: onderzoeken van de bezetting van de accommodaties; met als doel de binnensportaccommodaties multifunctioneel en flexibel in te zetten.
- Gezien de druk op de capaciteit van het zwembad onderzoeken we welke mogelijke oplossingen hiervoor te vinden zijn; rekening houdend met de plannen rondom het Leeghwaterpark en de omgeving om zo de parkfunctie te versterken.
- Verenigingen ondersteunen bij verduurzamen verenigingsaccommodaties.
- Parken voorzien van duurzame multi-gebruikers oplossingen om te kunnen sporten, bewegen en voor maatschappelijke activiteiten.
- Inzetten op breder, open en intensiever gebruik van buitensport- en verenigingsaccommodaties ondersteund door parkmanagement voor o.a. gebruik, afstemming en onderhoud.
- Een laagdrempelig en toegankelijk aanbod van innovatieve beweegoplossingen in de buitenruimte zodat dichtbij huis bewogen kan worden.
- Verbinden en optimaliseren van toegankelijke beweegroutes voor wandelen, hardlopen en fietsen gecombineerd met onze parken en bezienswaardigheden.
- Bij de (her)ontwikkeling van de openbare ruimte wordt rekening gehouden met de mogelijkheid dat deze ruimte ook benut wordt voor, en stimuleert tot, beweging.

3.3 Pijler 3: Vitale sport – en beweegaanbieders

Sportverenigingen en commerciële sportaanbieders zijn van groot maatschappelijk belang. Niet alleen vanwege de sportieve activiteiten, maar zeker ook vanwege het sociale karakter. De sportieve omgeving draagt bij aan de ontwikkeling van de jeugd en biedt zowel de sporters als de vrijwilligers een sociale ontmoetingsplek.

Het besturen van een sportvereniging wordt steeds complexer. Sportverenigingen geven aan behoefte te hebben aan ondersteuning en advies op allerlei gebied. Ondersteuning is bijvoorbeeld gewenst bij de organisatie van de vereniging, nieuwe wet- en regelgeving en het scholen van vrijwilligers.

Gelijk aan de landelijke trend, worden verenigingen steeds kwetsbaarder: minder leden, minder vrijwilligers, minder geld. Voor een aantal is eerder een kwestie van 'hoofd boven water houden' dan langetermijnvisie ontwikkelen en reserves opbouwen. In het Nationaal Sportakkoord staat hierover: 'Niet iedere sportaanbieder weet in te spelen op de maatschappelijke en technologische trends zoals vergrijzing, individualisering en digitalisering'.

Waar staan we nu?

De sportraad behartigd de belangen van ruim 45 aangesloten verenigingen, een groot deel van de sporters en sportverenigingen. We zien dat sportverenigingen veel waarde hechten aan hun eigen identiteit; het beschikbaar stellen van middelen voor de accommodatie versterkt dit mogelijk. 24 % van onze inwoners is lid van een sportvereniging. Daarentegen zien we ook een groei van het aantal individuele sporters, particuliere initiatieven en 'ongeorganiseerde sportactiviteiten' en verandering in het beoefenen van het soort sport.

Steeds meer verenigingen kampen dan ook met een terugloop; zowel in het ledenaantal als in het aantal vrijwilligers. Mensen willen nog wel lid zijn van een vereniging, maar zijn minder bereid langdurige verplichtingen binnen de vereniging aan te gaan. De belangrijkste bron van inkomsten komt mede hierdoor steeds minder uit contributie en steeds meer uit kantineopbrengsten, sponsoring en subsidies. Een gezonde vereniging speelt in op deze ontwikkelingen. Dit vraagt een andere manier van organiseren. Denk hierbij aan flexibiliteit in lidmaatschap en accommodatiegebruik, vernieuwen van sportaanbod, versterken van samenwerking met onderwijs en maatschappelijke instellingen. Sommige verenigingen zetten hier al actief op in. Uit gesprekken is gebleken dat veel verenigingen wel willen, maar door gebrek aan kennis, capaciteit of middelen, niet altijd over de mogelijkheden beschikken om de veranderingen door te voeren. Er liggen kansen om onze verenigingen te versterken door ze te ondersteunen en de benodigde verbindingen te leggen met andere partners.

Het is geen wettelijke taak, maar Purmerend stelt ook financiële middelen beschikbaar voor het vestigen van een sportaccommodatie (Deelverordening sport en recreatie Purmerend 2000). Deze middelen zijn alleen beschikbaar voor nieuwbouw, niet voor onderhoud. Daarnaast kunnen sportverenigingen - als ze voldoen aan de gestelde voorwaarden – aanspraak maken op een jaarlijkse subsidie op basis van de Subsidieverordening sport- en recreatieactiviteiten Purmerend 2017 voor jeugdleden, rechtspersoon, jeugdtrainer, onroerendzaakbelasting (ozb) en deskundigheidsbevordering. Door de voorwaarden en de onderdelen van de subsidieverordening, valt een aantal verenigingen buiten de boot.

Waar willen we naartoe?

Een stad met een gevarieerd sportaanbod passend en toegankelijk voor ieders leeftijd, beperking, gender, culturele achtergrond, financiële situatie en seksuele geartheid. Alle sportverenigingen zijn in beeld en Spurd is het aanspreekpunt voor elke vereniging. Verenigingsondersteuning heeft zicht op de financiële en organisatorische gezondheid van de verenigingen en in hoeverre ze in staat zijn tegenslagen op te vangen en hun eigen accommodaties te onderhouden. Sportverenigingen spelen in op trends en ontwikkelingen, bieden flexibiliteit in lidmaatschap, zijn bereid een open of multifunctioneel sportpark te creëren, maken zich los van oude tradities en denkwijzen, staan in contact met het onderwijs en maatschappelijke

instellingen, verbreden hun bereik met sportvarianties of sportaanbod en zien zichzelf als onderdeel van de maatschappelijke opgave. Vrijwilligerstaken worden ook bij niet-leden belegd, bijvoorbeeld via de vrijwilligerscentrale. Trainers, coaches en inspirators zijn zich bewust van het belang van de positieve sportervaring voor kinderen in het bijzonder. Sport is meer dan bewegen alleen en een vereniging is meer dan sporten alleen. Waar mogelijk en logisch zoeken sportverenigingen (gedeeltelijke) samenwerking. Verenigingen zijn zich bewust van een veilig en gezond sportklimaat. De gemeente ondersteunt en stimuleert deze ontwikkelingen door bijvoorbeeld een passende subsidievorm.

Wat is hiervoor nodig?

- Evalueren van huidige subsidiebeleid en waar nodig aanpassen.
- Vereniging 2.0: ondersteunen van verenigingen om financieel en organisatorisch gezond te zijn, nieuwe invalshoeken te delen en de maatschappelijke rol te vergroten.
- Ondersteuning inzetten om verenigingen te helpen bij het aanbieden van sportactiviteiten voor mensen met fysieke of mentale problematiek.
- Stimuleren en kwalitatief verstevigen van het vrijwilligerskader om zo inzet en ondersteuning te kunnen waarborgen.
- We gaan complexe regels vereenvoudigen, de toegankelijkheid naar informatie alsmede de communicatie verbeteren. Ook willen we een beeld krijgen of de huidige verordeningen nog aansluiten bij wat nodig is en indien nodig aanpassen.
- Commerciële sportaanbieders binnen de gemeente betrekken om samen te kijken naar verbindingen, kennis- en datadeling, gezamenlijk gebruik van sportinfrastructuur en de mogelijkheden tot het (her)ontwikkelen van initiatieven.
- Onderzoeken en mogelijk opzetten van gezamenlijk gebruik en inkoop om (niet commercieel – commercieel) financiële voordelen te realiseren.

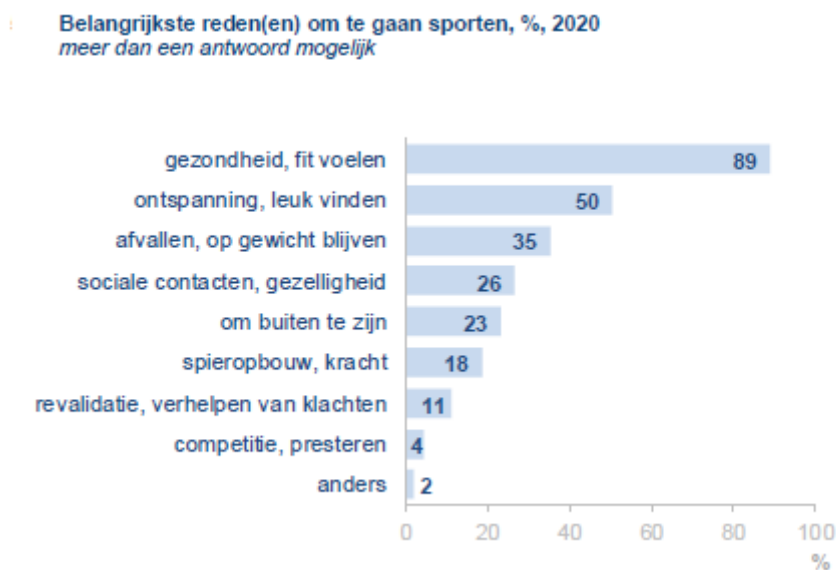
3.4 Pijler 4: Positieve sportcultuur

Sport levert prachtige momenten en sporten is leuk om te doen! Maar die mooie emoties die bij de sport horen, kunnen ook omslaan in onsportief of ongewenst gedrag. Meestal wordt grensoverschrijdend gedrag geassocieerd met ongewenst gedrag zoals handtastelijkheden, machtsmisbruik, discriminatie, pesten of geweldpleging. Maar ook matchfixing, het gebruik van doping, drugs of overmatig alcohol vallen hieronder. Grensoverschrijdend gedrag komt helaas ontzettend vaak voor in de sport. Eén op de acht kinderen/jongeren zou te maken hebben (gehad) met grensoverschrijdend gedrag. Uitsluiting in de sport is een niet te onderschatten probleem. Terwijl de sportclub juist een van de spaarzame plekken is waar mensen met verschillende achtergronden elkaar ontmoeten, vrienden maken en naar elkaar omkijken. Sport is van en voor iedereen. Voor uitsluiting, discriminatie, geweld of racisme is geen plaats!

Waar staan we nu?

Partners in onder andere het sport-, en onderwijs zetten sterk in op dit thema. Zo worden verenigingen al enkele jaren ondersteund in de vorm van lezingen en presentaties en geven besturen duidelijk invullingen aan dit onderwerp binnen beleid en uitvoering. Ondanks dat onderzoeken positieve resultaten laten zien, blijft het signaleren en bespreekbaar maken continue van belang.

De belangrijkste reden⁵ om te sporten voor onze inwoners is voor de gezondheid en het zich fit voelen (89%). Dit geldt voor alle leeftijdsgroepen. Ook ontspanning of sport leuk vinden is belangrijk (50%). Voor 18-29 jarigen is dit belangrijker dan voor ouderen. Als derde reden om te sporten is genoemd afvallen of op gewicht blijven (35%); 30 t/m 49 jarigen noemen dit verhoudingsgewijs het meest.

Landelijk blijkt dat 78% van de Nederlandse sporters en/of wedstrijdbezoekers (12 jaar en ouder) zich meestal veilig voelt tijdens en rondom sportwedstrijden. Verder wordt aangegeven dat 28% van de Nederlandse sporters en/of wedstrijdbezoekers (12 jaar en ouder) wangedrag in de sport heeft meegemaakt of is hier getuige van geweest. Van de gedragingen tijdens geobserveerde teamsportwedstrijden is 90% positief, acht procent van de gedragingen zijn onsportief (met name discussie aangaan of wegwerpgebaren maken) en twee procent zijn excessieve gedragingen, zoals fysiek geweld.

In 2019 gaven ouders aan zwemdocenten en sporttrainers een ruime voldoende (8,4 en 8,3) op de vraag hoe tevredenheid zij zijn met de persoonlijke aandacht van de docent of trainer voor het welbevinden van hun kind. Voor gymdocenten lag het rapportcijfers gegeven door ouders met een 7,9 iets lager. In 2019 gaven kinderen hun gym- en zwemdocenten een ruime voldoende (7,9 en 8,0) op de vraag hoe

⁵ Omnibusenquête 2020

tevredenheid zij zijn met de persoonlijke aandacht van de docent voor hun persoonlijk welbevinden. Voor sporttrainers lag het rapportcijfers gegeven door kinderen met een 8,4 iets hoger. Jongeren gaven hun sporttrainers een vergelijkbaar cijfer (8,5).

Om de verenigingen op dit thema te ondersteunen wordt ingezet op ⁶ :

- 1 Het ontwikkelen en invoeren van bestuurscoaching.
- 2 De manieren waarop ouders kunnen bijdragen aan de positieve sportcultuur op en rondom het sportterrein.
- 3 Het aanbieden van een praktijkgerichte, sportbrede cursussen voor bestuurders met daarin expliciete aandacht voor een positieve sportcultuur.
- 4 Het opzetten van bestuursnetwerken waarin sportbestuurders kennis en ervaring over een positieve sportcultuur onderling uitwisselen en benutten.

Onze buurtsportcoaches, maken onderdeel uit van de Brede Regeling Combinatiefuncties, stimuleren sporten en bewegen en dragen bij aan de verbinding binnen verschillende sectoren. In 2019 leverde 67%⁷ van de ondervraagde buurtsportcoaches een bijdrage aan de ambities van het thema Positieve Sportcultuur. De werkzaamheden van buurtsportcoaches richten zich met name op het vergroten van pedagogische en didactische expertise door middel van scholing van trainers en coaches. Ook zetten zij zich in voor onder andere het tegengaan van grensoverschrijdend gedrag zoals agressie, geweld en seksuele intimidatie.

Waar willen we naar toe?

Overall met plezier, veilig, eerlijk en zorgeloos kunnen sporten en bewegen is de centrale ambitie binnen het thema positieve sportcultuur. Het creëren van een positieve sportcultuur vraagt om aandacht voor en ondersteuning van bestuurders, trainers, coaches, docenten, (groot) ouders en verzorgers. Zodat iedereen kan en blijft meedoen want bewegen en sporten is leuk!

Sport is een sociaal bindmiddel voor mensen van alle leeftijden. Verenigingen en andere aanbieders dragen een positieve sportcultuur uit waarbij ook ouders aan de kant zich positief gedragen.

Wat is hiervoor nodig?

- Sportverenigingen en andere sportaanbieders worden in staat gesteld en gestimuleerd om verder te werken aan thema's als sportief coachen en sportief besturen.
- Met sportverenigingen worden plannen gemaakt hoe de sportclub zich (nog) meer tot een community kan ontwikkelen.
- Inzetten om sporten voor mensen met een beperkte portemonnee, fysieke en/of mentale beperking mogelijk te maken en ze niet de uitzondering te laten zijn.
- Inzetten van buurtsportcoaches om te signaleren en positief gedrag stimuleren, pedagogische en didactische expertise te delen door middel van scholing van trainers en coaches.
- Stimuleren van de verbinding zodat organisaties voor zorg, welzijn en maatschappelijke dienstverlening, sportaanbieders, verenigingen en onderwijs elkaar makkelijk vinden en helpen bij de (preventieve) aanpak van dit thema.
- Sportverenigingen bieden kwalitatief goede trainingen aan, die bovendien aansluiten bij wat in een leeftijdsfase nodig is.

⁶ Themahoofdstuk Positieve sportcultuur: Mullier instituut

⁷ Monitoring Nationaal sportakkoord

3.5 Pijler 5: Vaardig in bewegen

Ondanks dat in Purmerend en Beemster veel aandacht wordt besteed aan sporten, bewegen en gezonde leefstijl voor kinderen, denk aan Purvak, peutergym en buurtsportwerk, water en gezonde lunch op school, is spelen, bewegen en gezonde leefstijl voor kinderen minder vanzelfsprekend geworden. En dat terwijl spelen zo belangrijk is voor de ontwikkeling van een kind: voor de beweging, het stimuleren van de fantasie en sociale eigenschappen en voor de motoriek. Spelenderwijs word je behendig, leer je de grenzen van je kunnen ontdekken en leer je doorzetten door vallen en opstaan. Allemaal goed voor het zelfvertrouwen.

Door gebrek aan beweging en gezonde voeding is de kans op overgewicht groter, met alle chronische gevolgen van dien. Kinderen die minder vaardig zijn beleven ook minder plezier aan sport en is de kans op stoppen groter. Daarnaast bepalen ouders vaak of een kind begint met sporten of niet. Zeker als er financiële keuzes gemaakt moeten worden, verdwijnt sport al snel van de begroting.

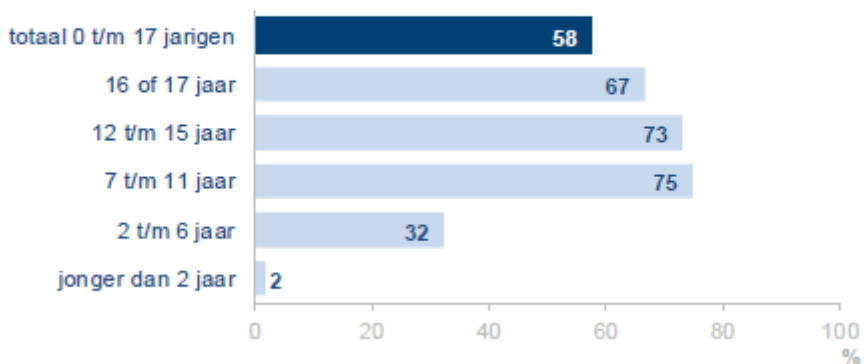
Naast kinderen en jongeren verdient ook de groeiende groep ouderen de aandacht op dit thema. Soms bewegen ouderen weinig omdat ze gezondheids- of mobiliteitsproblemen hebben. Als bewegen pijn doet of te moeilijk is, dan is de drempel daarvoor hoog. Anderzijds kan bewegen in zulke gevallen juist ook een positief effect hebben: het kan de problemen verminderen. Sommige ouderen bewegen niet omdat ze bang zijn om te vallen, om letsel op te lopen of om ergere gezondheidsklachten te krijgen.

Waar staan we nu?

Zeven op de tien inwoners vinden 'bewegen' (zeer) belangrijk⁸. Twee derde deel voldoet aan het landelijke advies om minimaal 2,5 uur per week matig intensief te bewegen. Ruim een derde (36%) is bekend met het relatief nieuwe advies om minstens 2x per week aan spier- en botversterkende activiteiten te doen; 16% heeft er van gehoord, maar weet niet precies wat het inhoudt.

Er worden veel activiteiten georganiseerd door een breed pallet aan betrokken organisaties om zo jong en oud kennis te laten maken met sport, bewegen en een gezonde leefstijl. Ouders vinden het zeer belangrijk dat hun kinderen bewegen. Op een schaal van een tot tien geven zij een 8,9 aan het belang.

Aandeel kinderen dat lid is van een of meer sportverenigingen, naar leeftijd, %, 2020
aantal respondenten is 360 met 612 kinderen

Op scholen in het primair onderwijs wordt intensief ingezet op het bewegen. Te beginnen met de kwaliteit van bewegingsonderwijs. Op (bijna) alle scholen is een vakleerkracht aanwezig om een deel van de lessen te verzorgen. Sinds 2015 krijgen peuters op de peuterspeelzaal gym. Groep 1 en 2 gymt met de eigen leerkracht en vanaf groep 3 wordt dit veelal door een vakleerkracht verzorgd. In de beleidsregel 'Bekostiging lokalen bewegingsonderwijs gemeente Purmerend 2015' staat bepaald dat groep 3 tot en met 8 ieder 2 keer per week 45 minuten een gymzaal ter beschikking heeft. Niet elke school maakt

⁸ Omnibus enquête 2020

hiervan gebruik. Aanvullend op het bewegingsonderwijs worden er veel programma's en activiteiten tijdens of direct na schooltijd ontwikkeld zoals afwisseling in zitten en staan tijdens de les, het ommetje, de fiets- en beweegchallenge. De overgang van primair onderwijs naar middelbaar onderwijs is een moment dat jeugdleden bij verenigingen afhaken.

Een goede motoriek draagt bij aan de totale ontwikkeling van het kind. Onderwijs kan hierin een cruciale rol spelen en is daarom de plek om kinderen naar het gewenste motorisch niveau te ontwikkelen. Met de MQ (motorische quotiënt) scan monitoren de basisscholen de motorische ontwikkeling van kinderen om zo waar nodig en gewenst te helpen de motoriek te verbeteren.

Bij de groeiende groep ouderen (65 jaar en ouder zal met 5% groeien)⁹ wordt actief en breed ingezet op een gevarieerd aanbod van activiteiten. Zo blijven ouderen vitaler, behouden of ontdekken ze nieuwe contacten, kunnen ze langer zelfstandig thuis wonen, behouden regie op eigen leven en waar mogelijk boeken ze gezondheidswinst. De lokale aanpak gericht op preventieve ouderengezondheid draagt bij aan het doel om ouderen vitaal te houden.

Purmerenders¹⁰ van 18 jaar en ouder heeft (56%) matig of ernstig overgewicht/overgewicht. Voor de Beemster is dit 49%. Het aantal inwoners dat voldoet aan de beweegrichtlijnen is in Purmerend 50% en in Beemster 52%. Deze richtlijnen geven aan hoeveel je moet bewegen om gezond te blijven. Het uitgangspunt is dat je minstens 150 minuten per week aan matig intensieve inspanning, verspreid over diverse dagen. Aangevuld met tweemaal per week spier- en botversterkende activiteiten.

Van de kinderen in groep 7 heeft 21 % overgewicht, klas 1 of 2 op voorgezet onderwijs heeft 22 % overgewicht. 66% van de kinderen (8-12) loopt of fietst dagelijks naar school en 60% beweegt voldoende.

De integrale samenwerking en connectie wordt tussen de verschillende partijen sterk gezocht. Veel evenementen en projecten zijn succesvol te noemen, omdat veel inwoners deelnemen en veel herhaalbezoek wordt geconstateerd.

Waar willen we naar toe?

Sport, bewegen en een gezonde leefstijl wordt met de paplepel ingegoten: we stimuleren en faciliteren kinderen en hun ouders hierin zo veel mogelijk. Dit vraagt om een goede samenwerking tussen organisaties voor zorg, welzijn en maatschappelijke dienstverlening, onderwijs, sportverenigingen en -aanbieders en Spurd. Ook de buitenomgeving speelt een belangrijke rol, zoals goede fiets- en wandelpaden, aantrekkelijke schoolpleinen en speeltuinen, parken met (sport) recreatie en poeprvrije trapveldjes.

We streven naar een doorgaande leerlijn voor bewegingsonderwijs vanaf 2 jaar onder begeleiding van vakleerkrachten, waarbij volop aandacht is voor de motorische ontwikkeling en beweegmotivatie. Samen met het onderwijs en Spurd krijgt iedere basisscholier vanaf groep 1 minstens 2 x 45 minuten per week bewegingsonderwijs van een vakleerkracht. Scholen worden gestimuleerd in ontwikkelingen als bewegend leren, waarbij leerkrachten lesstof ook in bewegingsvorm aanbieden. We hechten waarde aan het actief betrekken van kinderen in de versterking van hun leefomgeving zoals de (her)inrichting van een (beweegvriendelijk) schoolplein.

Sportverenigingen organiseren samen met scholen verschillende schoolsporttoernooien, ook om de jongeren in contact te laten komen met verschillende sporten. Daarnaast ontwikkelen de verenigingen een laagdrempelig aanbod voor peuters, eventueel in samenwerking met de buurtsportcoaches en verenigingsondersteuning.

We stimuleren en faciliteren ouderen zodat ze langer zelfstandig, samen en met meer zelfvertrouwen kunnen blijven sporten en bewegen.

⁹ Toekomstvisie sport, Purmerend en Beemster, Spurd

¹⁰ Overgewichtcijfers GGD

Wat is hiervoor nodig?

- Sportorganisaties organiseren samen met scholen activiteiten om de kinderen in contact te laten komen met verschillende sporten.
- Revitaliseren van de, afnemende belangstelling maar nog steeds populaire, JeugdSportPas
- Stimuleren van bewegen in het onderwijs door clinics, sport tijdens lessen en uitdagende spelvormen te blijven aanbieden voor, tijdens en na school.
- Schoolpleinspelen: ondersteuning en inrichting van het buitenspelen in het primair onderwijs.
- Inzetten op de combinatie van innovatieve concepten, (digitale) technologie, gamification en bewegen om in te spelen op trends en zo het spel-, sport- en beweeggedrag te stimuleren.
- Ondersteunen en faciliteren van verenigingen bij het ontwikkelen van activiteiten voor jongeren waar mogelijk met het onderwijs.

3.6 Pijler 6: Topsport die inspireert

We geloven in de meerwaarde en de kracht van sporttalent en topsport. De relatie tussen top- en breedtesport is een wederkerige. Aansprekende sportprestaties maken inwoners trots en inspireren tot actief sporten. De gemeenten hebben een rijke historie aan topsporters, denk aan Chris Vos, August Kop, Martin Koeman, Frits Bührman, Sabrina van der Mast, Lieja Tunks, Veron Lust, Marlou van Rhijn, Fleur Jong en Stefan Rusch. Maar veelal leiden talenten en topsporters een anoniem leven en krijgen ze weinig ondersteuning. Voor goede trainingsfaciliteiten moeten ze vaak (ver) reizen.

Waar staan we nu?

Individuele sporters vinden binnen de gemeente zeer beperkte ondersteuning en kijken uit naar omliggende grotere gemeenten. Mochten talenten of topsporters een mooie prestatie neerzetten, dan kennen we geen eenduidig huldigingsbeleid. Ook het jaarlijkse sportgala 'Sport Awards Purmerend' worstelt met het bestaan. Er is op dit moment op dit gebied nog veel te winnen en weinig te verliezen.

Waar willen we naar toe?

We zijn trots op onze sporttalenten en topsporters. We geven ze een gezicht en een podium. We luisteren naar hun behoeften en wensen en proberen ze hierin te faciliteren. Waar mogelijk zetten we ze in als inspirator voor het onderwijs of (kwetsbare) inwoners.

We halen jaarlijks een topsportevenement naar de gemeente en benutten dit als impuls voor de breedtesport. Verenigingen kunnen hier clinics en side events voor organiseren en scholen een schooltoernooi: zo zorgen we ook voor maatschappelijke betrokkenheid. We zien talent en topsport als onderdeel van onze duurzame sportinfrastructuur, omdat het inwoners en instellingen samenbrengt en bijdraagt aan het sportbewustzijn.

Wat is hiervoor nodig?

- Faciliteren van sporttalenten en topsporters, we geven ze een gezicht en een podium.
- We zetten ons in op het organiseren van (een) topsportevenement(en). We benutten dit als impuls voor de breedtesport.
- We zoeken de samenwerking landelijk, regionaal en lokaal tussen topsport, bedrijfsleven, sportaanbieders, vereniging en onderwijs.

4. Aan de slag

Sport en bewegen is voor iedereen en door iedereen. Deze sportvisie geeft in hoofdlijnen het pad aan richting 2030. Een belangrijk onderdeel van deze visie is het verbinden van lokale partijen als sportverenigingen, welzijnsorganisaties en onderwijs. Samenwerken is dan ook van groot belang. Rijksregelingen in het kader van sporten en bewegen in de buurt (bijvoorbeeld de buurtsportcoach) en multifunctionele accommodaties (samenwerking onder één dak) bieden extra mogelijkheden. Sport en bewegen, ingezet als en gezien als doel en als middel, levert een bijdrage aan het welzijn en de gezondheid van onze inwoners. Sporten en bewegen verbindt verschillende beleidsterreinen, waardoor we met dezelfde middelen meer kunnen bereiken.

Wie zitten er in ons team?

Spurd: in haar rol als ondernemende partner is zij verantwoordelijk voor de uitvoering van het gemeentelijk sportbeleid w.o. het onderhoud, beheer en exploitatie van de buiten- en binnensportaccommodaties en het zwembad. Daarbij heeft zij de rol van stimuleerder, verenigingsondersteuner en is ze de verbindende schakel tussen de sportaanbieders, organisaties voor zorg, welzijn en maatschappelijke dienstverlening en het onderwijs.

Sportverenigingen: Naast dat een sportvereniging een vereniging is voor personen die eenzelfde sport beoefenen of die nauw betrokken zijn bij diezelfde sport kent het ook een sterk verbindende maatschappelijke rol.

Onderwijs: Kinderen en jongeren brengen veel tijd door op school. Het onderwijs kan dan ook een belangrijke rol spelen in het stimuleren van voldoende beweging, het delen van kennis over een gezonde leefstijl, sportinnovaties, het opzetten en stimuleren van sportbranche gerelateerde opleidingen.

Sportaanbieders (commercieel/niet commercieel): in de afgelopen 10 jaar is het aantal sportorganisaties binnen de gemeente toegenomen. Deze organisaties hebben nu een beperkte rol in het sport- en beweegbeleid, en is markt gestuurd. Samenwerkingspartners waarbij het winst oogmerk geen doorslaggevende rol mag spelen.

Organisaties voor zorg, welzijn en maatschappelijke dienstverlening: Zijn er voor de inwoners en helpen hen gezond te blijven en om mee te doen in de samenleving. Sport en bewegen kan hierin duidelijk een verbindende rol hebben alsook een directe bijdrage leveren aan de gezondheid en/of herstel van mensen.

Sportraad: de gemeente kent vele verenigingen welke zijn aangesloten bij de Sportraad. De Sportraad richt zich vooral op de belangenbehartiging van de aangesloten verenigingen, de bevordering van de sport en stimulering van de sportdeelname.

Sportbonden: een rol als vertegenwoordiger van de leden van diverse sporttaken, maar sportbonden spelen ook een bepalende rol als het gaat om infrastructurele eisen en wedstrijdprogramma's en zodoende hebben zij direct invloed op het lokale beleid en daarbij behorende investeringen.

De gemeente: in een stimulerende en verbindende rol als het gaat om de sport- en beweegdeelname, een gezonde leefstijl en de maatschappelijke impact hiervan. Daarnaast signaleert de gemeente kansen en knelpunten in het samenbrengen van ruimteclaims voor maatschappelijke voorzieningen, het benutten van kansen om sportinfrastructuur multifunctioneel en daarmee effectief te benutten en zorg te dragen voor een goed voorzieningenniveau.

Tot slot:

Een visie op sport en bewegen is een eerste stap. Om met elkaar tot concrete resultaten te komen is een goede samenwerking van groot belang. De verbindingen mede tot stand gekomen door het ondertekenen van het Sportakkoord, worden met de tot stand koming van deze visie verder bekrachtigd. Met andere woorden, om maar in sporttermen te blijven: "Samen maakt ons sterk!"

5. Bijlagen

De inhoud van deze visie is gebaseerd op kwantitatieve en kwalitatieve inzichten en lokaal en landelijk verzamelde data, waaronder het onderzoek Toekomstvisie sport, Purmerend en Beemster, in opdracht van Spurd. Onderstaande documenten liggen ten grondslag aan de sportvisie - op alfabetische volgorde:

- Data afkomstig uit onderzoek onder de verenigingen ten behoeve van het sportakkoord. (2020)
- Monitoring Nationaal sportakkoord
- Omnibusenquête 2018
- Omnibusenquête 2020
- Overgewichtcijfers GGD
- Rekenkamer Commissie Onderzoek
- Sportaccommodaties in Nederland Kaarten en kengetallen, brancherapport sport
- Sportakkoord Purmerend/Beemster
- Sport Toekomst Verkenning
- Themahoofdstuk duurzame sportinfrastructuur- Mullier instituut
- Themahoofdstuk inclusief sporten: Mullier instituut
- Themahoofdstuk positieve sportcultuur: Mullier instituut
- Themahoofdstuk vitale sportaanbieders- Mullier instituut
- Themahoofdstuk van jongs af aan vaardig in bewegen- Mullier instituut
- Toekomstvisie sport, Purmerend en Beemster, Spurd